

hadde man tænkt sig, at det skulde være paa den her foreslaaede Maade, vilde det vistnok have overrasket de Fleste; man havde netop troet, at det nuværende Ministerium, som har et saa praktisk Kjendskab til de forskjellige Industriene i Landet og til Statsstyrelsen i dens Heelhed, vilde have vidst at gribe fat paa en heelt anden Maade. Det skulde have glædet mig overordentlig meget, hvis saavel den høitærede Finantsminister som hans Colleger vare fremkomne med Lovforslag, der gik i stik modsat Retning af dem, der ere forelagte os, og som navnlig gik ud paa Indskrænkninger i forskjellige af Statsstyrelsens Grene. Jeg tvivler ikke om, at der, naar man havde haft en energisk Villie dertil, Intet vilde have været iveien for at faae saadanne Besparelser bragte tilstede, saaledes at Lovforslag som det foreliggende vilde være blevene overflødige; men naar man — det være mig tilladt at sætte dette i Forbindelse hermed — fra den høitærede Finantsministers Collega, Indenrigsministeren, endog seer et Forslag som det om Stamstutriet, hvoraf det viser sig, at man har en saadan Iver for at opretholde bestaaende Indretninger, der efter de Flestes Mening forlængst burde være forsvundne, og hvis Nedlæggelse ikke alene vilde bringe Statskassen en øjeblikkelig Indtægt, men tillige vilde forstaae den for en aarlig Udgift, kan man vist ikke gjøre sig stort Haab om, at hverken den høitærede Finantsminister eller hans Colleger vil tage fat paa, hvad den store Masse af Befolkningen havde troet, de vilde tage fat paa, nemlig at indføre Besparelser i Statsstyrelsens forskjellige Grene. Med Hensyn til Omkostningerne til Hærvæsenet kan man nu allerede danne sig et Begreb, efterat man har seet Commissionens Arbejder, og det har vistnok overrasket meget, at man i saa Henseende vil fremme saa store Planer. Mig forekommer det, at man netop burde bringe saadanne Ting ned til det Nødvendigste, og jeg maa tilstaae, at det er tvivlsomt for mig, om det overhovedet er til nogen Nytte for os at opretholde en Armee af større Omfang. Dette skal jeg imidlertid lade staae hen; men det forekommer mig i alt Fald rimeligt, at man bringer Hæren ned til et Forhold, der svarer baade til Folketallet og til Skatteevnen,

hvorved man vilde forstaae os for at komme ind paa Behandlingen af et Forslag som det foreliggende. — Jeg skal ikke forbyde mig videre i dette Lovforslag, idet jeg som sagt vil gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, for at bringe det ud af Verden, naar der ikke kan være Tale om en Umblytning med andre Statteobjecter, som maatte findes at være forældede og upassende til deres Bestemmelse. Dette er min Hovedbetragtning af denne Sag, og jeg vil haabe, at de efterfølgende Talere ville dele den Anskuelse, at dette Lovudkast er noget saa Uheldigt, som vel kan tænkes, ikke alene for Befolkningen i dens Almindelighed, men ogsaa for den Tillid, hvormed man faae op til det nuværende Ministerium, og som jeg for mit Vedkommende meget nødig vilde ønske skulde fortabes eller gaae tilbage. Jeg ønsker det nuværende Ministerium alt muligt Held til dets Gjerning, men jeg ønsker, vel at mærke, tillige, at denne maa udmærke sig ved noget ganske Andet end det, man her har den Fornøielse at see for sig.

Frederiksen: I min Betragtning af denne Lov gaaer jeg tilbeels ud fra de samme Betragtninger, som vare de ledende for den ærede Minister ved Forelæggelsen af Loven. Jeg indrømmer, at jeg er fuldkommen enig med den høitagtede Minister i den Betragtning, at Kjøbstæderne i dette Dieblif ere overbeholdte. Jeg kan ikke see Andet, end at Kjøbstæderne ere overbeholdte, at de i Dieblifket bære en meget betydelig Deel af vore Skatter, ja, en altfor betydelig Deel deraf, og navnlig træder dette klart frem for mig, naar jeg seer hen til det hele Skattecomplex. I det Hele taget nærer jeg ingen Tvivl om, at det i dette Dieblif gaaer her i Danmark som i mange andre Lande, at de fattigere Classer egentlig bære en større Deel af Skatten end den, der passer med deres Cone; men jeg jeg troer navnlig, det er Tilfældet i Kjøbstæderne, jeg troer, at navnlig den lavere Midelstand i Kjøbstæderne er meget haardt trykket; naar man undersøger hvem det er, der udreder den væsentlige Deel af vore Forbrugsafgifter, der som bekjendt svares af almindelige Forbrugsgegenstande, saa troer jeg, det vil findes,